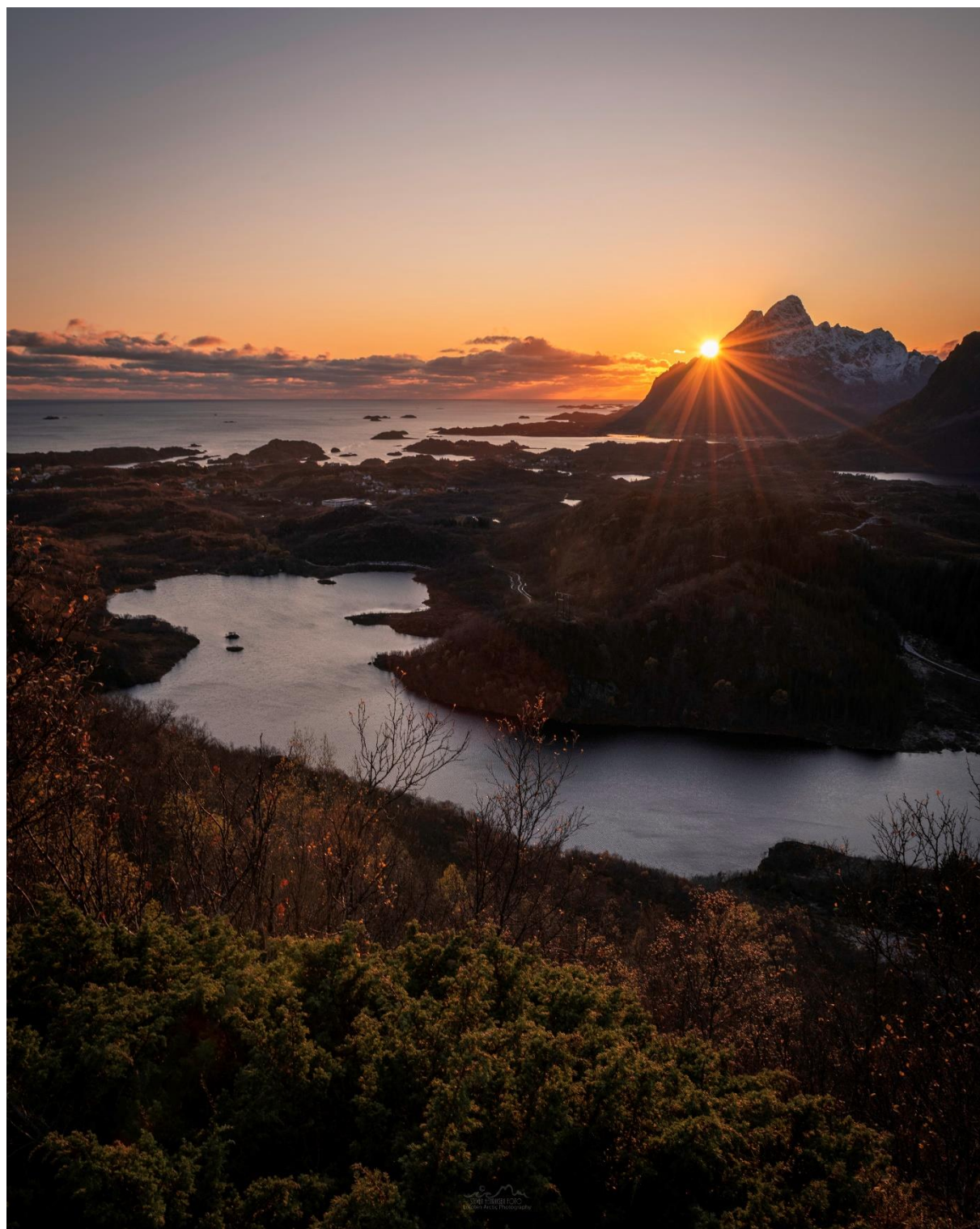

Framtidskomiteen: Resultater fra medlemsundersøkelsen 2022

Innledning

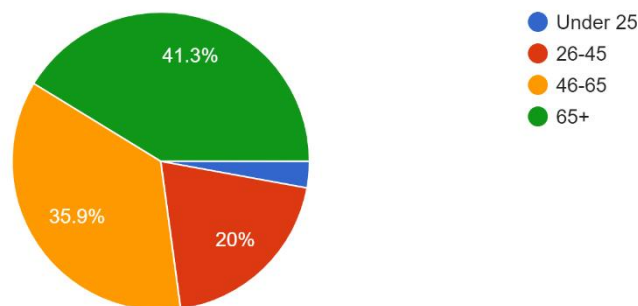
Framtidskomiteen har fått oppdrag av sentralstyret i Folkeaksjonen til å forberede en sak til landsmøtet i 2022 med mulige retningsvalg for Folkeaksjonen som organisasjon etter stortingsvalget 2021. Komiteen skal overlevere en rapport og en innstilling til sentralstyret med bakgrunn og argumentasjon for sin innstilling innen 01. april 2022. Som en del av dette arbeidet skal komiteen innhente innspill og meninger fra hele organisasjonen, og ifm. dette har komiteen i januar 2022 sendt ut en undersøkelse til alle av Folkeaksjonens medlemmer. Undersøkelsen ble sendt ut både på epost og sms med ca. 3 ukers svarfrist.

Det kom inn totalt sett 1.221 svar. Resultatene er oppsummert herunder.

Alder

Alder

1,221 responses

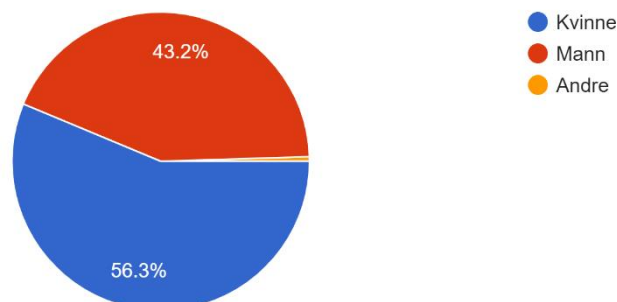

Av de 1.221 som svarte, var det 504 (41,3%) som var eldre enn 65, 438 (36,9%) som var mellom 46 og 65, 244 (20%) som var mellom 26 og 45, og 35 (2,9%) som var under 25 år gammel. Dette betyr at over 75% av de som svarte var over 45, og selv om det er uvisst hvor mange av Folkeaksjonens medlemmer utgjør denne gruppen, kan det tyde på at det var en overvekt av eldre som svarte på undersøkelsen. Dette må tas i betraktning når man veier og vurderer svarene videre.

Kjønn

Kjønn

1,221 responses

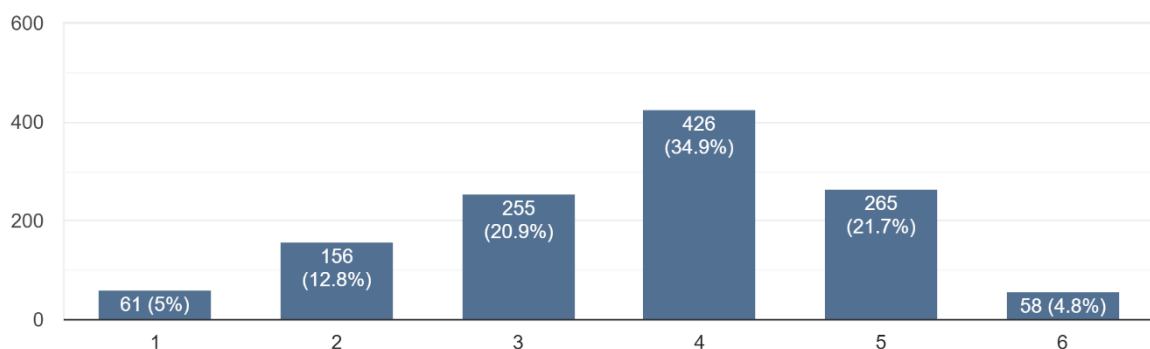
Av de 1,221 som svarte, var det 687 (56,3%) kvinner, 528 (43,2%) menn og 6 (0,5%) andre. Det er igjen uvisst hvor godt disse tallene representere medlemsmassen til Folkeaksjonen, men disse tallene utgjør en relativ jevnt fordeling av menn og kvinner som, iht. undersøkelsens formål, ikke gir betydelig grunn for hensyn til vektning av svarene etter kjønn.

Av de under 25 år, var 74,3% kvinner og 20% menn (5,7% andre). Av de mellom alder 26 og 45, var 58,2% kvinner og 41,4% menn. Av de mellom alder 46 og 65, var 58,7% kvinner og 41,1% menn. Av de over 65 år, var 52% kvinner og 47,6% menn.

Hvor sikker er du på at kampen for et oljefritt LoVeSe er vunnet?

Hvor sikker er du på at kampen for et oljefritt LoVeSe er vunnet på en skala fra 1 til 6, der 1 er ikke vunnet og 6 er helt sikkert vunnet?

1,221 responses

1=veldig usikker; 2=ganske usikker; 3=noe usikker; 4=noe sikker; 5=ganske sikker; 6=helt sikker

Når medlemmene ble spurt om hvor sikker de var at kampen for et oljefritt LoVeSe er vunnet på en skala fra 1-6 (der 6 er helt sikker vunnet), svarte 61 (5%) at de var veldig usikker om kampen var vunnet, 156 (12,8%) at de var ganske usikker, 255 (20,9%) at de var noe usikker, 426 (34,9%) at de var noe sikker, 265 (21,7%) at de var ganske sikker og 58 (4,8%) at de var helt sikker.

Disse svarene er relativ normal fordelt over de ulike svarene men man ser tydelig at svarene trekker i retning av at man er noe mer sikker på at kampen er vunnet enn at man er usikker på om kampen er vunnet (749, eller 61,3%, som svarte at de var enten noe sikker, ganske sikker eller helt sikker at kampen er vunnet sammenlignet med 472, eller 38,7%, som var enten noe usikker, ganske usikker eller veldig usikker). Med det sagt, er det svært få (under 5%) som mener kampen er *helt sikker vunnet*, som viser at det er likevel en del usikkerhet i medlemsmassen når det gjelder om kampen for et oljefritt LoVeSe er vunnet (til tross for at området er fortsatt stengt for petroleumsvirksomhet).

Hvorfor denne usikkerheten er til stede kan ikke denne undersøkelsen svare på, men man kan spekulere at dette har noe å gjøre med at området har per i dag likevel ikke fått en formell status som *varig* petroleumsfritt, selv om det er usikker om dette er et realistisk alternativ og om det hadde førte til noe økt beskyttelse på sikt, samt at politisk sett er det fortsatt veldig mye interesse for olje og gassvirksomhet i andre deler av Norge, inkludert Barentshavet og Norskehavet som grenser opp mot LoVeSe områdene (Nordland VI, VII og Troms II). Det kan også nevnes her at det har lenge vært en diskusjon (og et ønske fra petroleumssektoren) om å få til en rørledning for gass (evt. olje) mellom

åpnet områder i Barentshavet og Norskehavet. Skulle dette realiseres, vil rørledningen måtte legges rett gjennom LoVeSe.

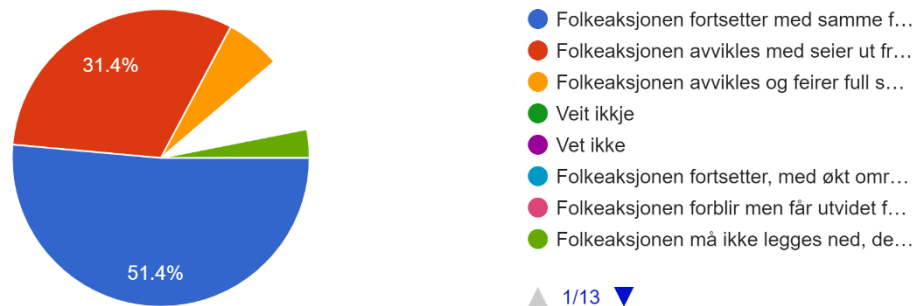
Av de som svarte at de var enten veldig usikker, ganske usikker eller noe usikker på at kampen var vunnet, var det 36,7% som var over 65 år, 41,5% mellom 46 og 65, 19,9% mellom 26 og 45, og 1,9% under 25. For kjønn var dette 58,3% kvinner og 41,1% menn.

Av de som svarte at de var enten noe sikker, ganske sikker eller helt sikker på at kampen var vunnet, var det 44,2% som var over 65 år, 32,3% mellom 46 og 65, 20% mellom 26 og 45, og 3,5% under 25. For kjønn var dette 55% kvinner og 44,6% menn.

Hvilke av de følgende alternativene hadde du foretrukket som framtida for Folkeaksjonen?

Hvilke av de følgende alternativene hadde du foretrukket som framtida for Folkeaksjonen? (Velg gjerne et av alternativene eller skriv inn eget)

1,221 responses

Når medlemmene ble spurt om hva de foretrekker som framtida for Folkeaksjonen, svarte 628 (51,4%) at de foretrekker at Folkeaksjonen fortsetter med samme formål, mens 383 (31,4%) svarte at de foretrekker at Folkeaksjonen avvikles med seier ut ifra dagens formål og kompetanse og ressurser fra Folkeaksjonen vurderes nytte til etablering av ny aksjon med nytt, endret formål. Videre svarte kun 73 (6%) at de foretrekker at Folkeaksjonen avvikles og feirer full seier, mens 137 (11,2%) svarte at de foretrekker noe annet (skrev inn egne svar). Av disse 137 andre svar, var det over halvparten som foreslo et eller annet form for utvidelse av mandat eller formål til Folkeaksjonen, mens resten foreslo enten en form for beredskap, der organisasjonen «går i dvale» på et vis, eller noe helt annet.

Av de 51,4% som foretrekker at Folkeaksjonen fortsette med samme formål, var det 7% av disse som rapporterte at de er veldig usikker om kampen for et oljefritt LoVeSe er vunnet, 17% som er ganske usikker, 25% som er noe usikker, 37% som er noe sikker, 12% som er ganske sikker, og 2% som er helt sikker. Disse tallene viser at medlemmene som *kun* foretrekker at Folkeaksjonen fortsetter med samme formål også er noe mer usikker enn medlemmene total sett (som svarte i undersøkelsen) om kampen for et oljefritt LoVeSe er vunnet, men det samme tendens til normalfordeling ser man likevel.

Av de 31,4% som foretrekker at Folkeaksjonen avvikles med seier ut ifra dagens formål og kompetanse og ressurser fra Folkeaksjonen vurderes nytte til etablering av ny aksjon med nytt, endret formål var det 1% av disse som rapporterte at de er veldig usikker om kampen for et oljefritt LoVeSe er vunnet, 8% som er ganske usikker, 15% som er noe usikker, 33% som er noe sikker, 38%

som er ganske sikker, og 5% som er helt sikker. Disse tallene viser at medlemmene som *kun* foretrekker at Folkeaksjonen avvikles med seier ut ifra dagens formål og kompetanse og ressurser fra Folkeaksjonen vurderes nytte til etablering av ny aksjon med nytt, endret formål også er i stor grad mer sikker enn medlemmene total sett (som svarte i undersøkelsen) om kampen for et oljefritt LoVeSe er vunnet. Likevel er antallet som er helt sikker på at kampen er vunnet er nesten akkurat likt medlemmene total sett (som svarte i undersøkelsen), noe som viser at de som foretrekker dette alternativet likevel har en vis usikkerhet rundt om kampen er vunnet selv om de aller fleste (71%) er noe eller ganske sikker på at kampen for et oljefritt LoVeSe er vunnet.

Av de 6% som foretrekker at Folkeaksjonen avvikles og feirer full seier var det ingen som rapporterte at de er veldig usikker om kampen for et oljefritt LoVeSe er vunnet, 8% som er ganske usikker, 10% som er noe usikker, 24% som er noe sikker, 30% som er ganske sikker, og 28% som er helt sikker. Disse tallene viser at medlemmene som *kun* foretrekker at Folkeaksjonen avvikles og feirer full seier også er i veldig stor grad mer sikker enn medlemmene total sett (som svarte i undersøkelsen) om at kampen for et oljefritt LoVeSe er vunnet. Her er det over halvparten (58%) som er ganske sikker eller helt sikker på at kampen er vunnet. Inkluderer man også de som er noe sikker at kampen er vunnet er dette 82%. Dvs. for de medlemmene som foretrekker at Folkeaksjonen avvikles og feirer full seier, er det kun 18% som er noe eller ganske usikker om kampen er vunnet.

Av de resterende 11,2% som foretrekker et annet framtid for Folkeaksjonen, blant annet et utvidelse av mandatet eller formål, var det 5% av disse som rapporterte at de er veldig usikker om kampen for et oljefritt LoVeSe er vunnet, 9% som er ganske usikker, 28% som er noe usikker, 35% som er noe sikker, 19% som er ganske sikker, og 4% som er helt sikker. Disse tallene viser at medlemmene som foretrekker en annen framtid for Folkeaksjonen enn de som er skissert overfor, dvs. medlemmene som også foretrekker at Folkeaksjonen utvider formålet eller går i dvalemodus, reflektere i stor grad medlemmene total sett (som svarte i undersøkelsen) når det gjelder hvor sikker de er at kampen for et oljefritt LoVeSe er vunnet (men et ganske så lik normalfordeling). Her faller de fleste (63%) inn i kategoriene «noe usikker» eller «noe sikker», men man også ser at over halvparten (54%) av de som foretrekker et annet framtid for Folkeaksjonen også svarer at de er «noe sikker» eller «ganske sikker» at kampen er vunnet.

Generelle kommentarer

Av de 1.221 respondenter til undersøkelsen, var det 488 som valgt å skrive inn egne generelle kommentarer. Det som følger her er en tolkning av disse svarene (ikke i like stor grad en analyse, som var mulig å gjøre med de andre spørsmålene i undersøkelsen) som forsøker å oppsummere innholdet på en måte som både representerer helheten og samtidig trekker fram noen av de viktigst og mest omtalte temaer i disse 488 svarene fra medlemmene.

Først og fremst må det sies at kommentarene i denne delen er i stor grad en videre representasjon av de svarene som har kommet i de andre delene av undersøkelsen. Veldig lite i de generelle kommentarene er noe både nytt og relevant (i noen tilfeller har folk kommentert andre saker langt ifra debatten som denne undersøkelsen forsøker å gjøre redde før, som f.eks. import av søya, EU medlemskap, osv.) for resultatene og den videre debatten eller vurderingsprosess som både komiteen og sentralstyret har ansvar for. Med det sagt, er det i mange tilfeller en utvidet argumentasjon, flere innlysende detaljer eller noen relevante perspektiver som har kun hatt plass for å uttrykkes, og dermed kommet fram, i denne delen av undersøkelsen. De overordnede, relevante trekk fra alle disse generelle kommentarene oppsummeres og forklares videre under. Til slutt er det viktig å understreke at det er godt under halvparten (488 av 1.221) av respondentene i undersøkelsen som har skrevet inn generelle kommentarer. På ingen måte kan man anta at disse

svarene er representative av alle medlemmene i Folkeaksjonen, men det som man kan dra nytte av fra disse svarene en viss grad av innsikt i hva de sentrale perspektivene er i denne debatten blant medlemmene som har svart i undersøkelsen.

Videreutvikle og utvide

Mange svarer at de ser enten en nødvendig eller potensielt viktig rolle for Folkeaksjonen videre i en innsats for å beskytte og bevare viktige ressurser og påvirke politikken. Her svarer de fleste at dette handler om at Folkeaksjonen har bygd seg opp som en merkevare og en kraftig organisasjon som burde brukes videre for å enten bistå eller å ta opp andre miljøsaker. Sakene som er mest omtalt er oljerelatert og handler om å utvide arbeidsområdet til å inkludere Barentshavet, Arktisk farvann, andre «sårbare havområder», eller olje generelt på Norsk sokkel. I flere tilfeller er det også foreslått at Folkeaksjonen ikke utvider område men utvider lista over saker som jobbes med, f.eks. at organisasjonen holder seg til LoVeSe men også jobber mot vindkraft, bunntråling, mineraler og gruvedrift, vindkraft (både til havs og på land), konsekvensene av økt turisme, militært aktivitet til havs, osv. I disse forslagene anses Folkeaksjonen som en organisasjon som kan jobbe for å bevare og beskytte økosystemene og naturressurser i og rundt LoVeSe generelt. I noen tilfeller er det medlemmer som foreslår noe slags blanding av disse arbeidsområder. Andre foreslår at Folkeaksjonen brukes som kunnskapsorganisasjon, der Folkeaksjonen brukes til både innhenting og formidling av kunnskap, særlig rundt det som har vært fokus for Folkeaksjonen opp gjennom årene, nemlig havlivet, økologi og økosystem perspektiv, effektiv aksjonsarbeid, osv. I så fall mer generelt har disse kommentarene om videreutvikling eller utvidelse av organisasjonen handlet i veldig stor grad om å jobbe på et viss for å stoppe petroleumsvirksomhet i Norske havområder og/eller om å beskytte fiskeressurser – 2 temaer som har vært kjernen i Folkeaksjonens virksomhet.

Seieren er ikke varig

Mange understreker at seieren som Folkeaksjonen har oppnådd er ikke noe man skal ta for gitt i dagens politisk situasjon. Miljø og klima er ikke hovedfokuset av dagens storpolitikk men kapital og energi, sier mange. For mange som mener Folkeaksjonen kan ikke forvente at dagens seier er morgendagens vern, trekkes det fram at politikere er ikke å stole på og at dagens Regjering fører ikke en forsvarlig klima og miljøpolitikk. Naturen raseres over alt så fort et forsvarlig økonomisk argument er til stedet. Hva betyr «energi krisen» for framtida til olje og gass utafor LoVeSe, hvis det plutselig er behov for mer strøm til en lavere pris f.eks.? Det understrekes av medlemmene videre at et vedtak er uansett aldri varig og kan alltid snus, dermed kan man ikke regne med at LoVeSe er trygt.¹ Her trekker fram mange det som skjer med vassdragsvern i dag for å understreke at vernestatus er aldri trygt. Ikke før det er full stans på all olje og gass i Norge kan Folkeaksjonen oppnå en ordentlig seier, mener flere. Derfor burde aksjonen fortsette, sier mange. Det er ikke alltid klart i disse generelle kommentarene på hvilken måte disse medlemmene mener Folkeaksjonen skal fortsette som organisasjon, men flere tar opp at organisasjonen skal fortsette som før mens mange andre trekker fram at Folkeaksjonen burde driftes videre i så fall som en overvåkingsorgan og holde en form for beredskap som «vaktbikkje», mens man holder aktivitetsnivået lavere (i dvale) eller fortsette noen år til. Det kom også et interessant forslag om at komiteen bør ta kontakt med fiskeriorganisasjonene for å høre hva de mener ift. om saken er vunnet. De sammenligner fiskernes medvirkning i kampen for å holde LoVeSe oljefritt som like viktig som samenes under Altaaksjonen.

¹ Her bør man notere at LoVeSe har uansett ikke fått et status som oljefritt som ligger bundet til noe politisk vedtak, kun en partipolitisk vilje, gjennom et stortingsflertall, for å ikke åpne områdene. Det må også noteres at et likt argument – vedtak kan alltid snus – kan brukes for å forsvare at Folkeaksjonen kommer aldri til å klare å få til noe reelt «varig vern» og dermed kan si seg fornøyd med seieren som den står i dag.

Feire ...men ikke ferdig

Mange har sagt at tida kan være inne for Folkeaksjonen å feire seieren som organisasjonen har oppnådd. Likevel uttrykker mange av disse medlemmene en vis forsiktighet i å feire. De mener at selv om man feirer det som organisasjonen har oppnådd, burde Folkeaksjonen likevel være forberedt for kamp på et senere tidspunkt. Få uttrykker i de generelle kommentarene at seieren er så trygt at organisasjonen skal feire full seier uten å fortsette med noe slags videre arbeid, aktivitet eller overvåking. Men noen mener at dette kan også gjøres ved å overføre ressursene fra Folkeaksjonen til en annen organisasjon som kan forvalte de på en god (og muligens enda mer effektiv) måte, og at i dette tilfelle er det riktig for Folkeaksjonen å avvikles. Det er foreslått flere organisasjoner som Folkeaksjonen har god kontakt og har hatt tett samarbeid med, bl.a. NNV, NU, WWF, Greenpeace og Bellona. Samtidig er det blandet meninger om feiring og hva det vil ha å si for aksjonen og sine medlemmer. Noen mener man svikter medlemmene som føler at kampen er vunnet ved å fortsette organisasjonen (særlig om mandatet utvides), mens andre medlemmer mener i motsetning at man svikter medlemmene som mener kampen er ikke vunnet ved å erklære full seier og avvikle organisasjonen. Likevel, må det understrekes at organisasjonen får veldig mye støtte fra medlemmene i de generelle kommentarene. Mange er fornøyd med det arbeidet som har blitt gjort, heier og stoler på de avgjørelsene som blir tatt videre og uttrykker at de er gjerne med organisasjonen videre.

Konklusjoner

Ved å sammenstille og tolke de svarene som har kommet fra de ulike delene av denne undersøkelsen, kan man dra noen forsiktige konklusjoner. Uansett bør disse konklusjonen og informasjonen fra denne undersøkelsen veies og vurderes opp mot andre informasjon som innhentes både internt og eksternt i organisasjonen.

Det enkleste konklusjonen å trekke fram fra denne undersøkelsen er at medlemmene ikke er samstemt på verken om saken er vunnet eller foretrukne veien videre for organisasjonen. Undersøkelsen understreker at det er mange meninger blant medlemmene, likevel finnes det noen grove fellestrekk.

Skal man konkludere på hva *de fleste* av medlemmer, som har svart på undersøkelsen, mener om Folkeaksjonen og et oljefritt LoVeSe, er det at Folkeaksjonen har oppnådd mye, at dette har ført til at man har klart å sikre LoVeSe mot oljevirkosomhet på et relativt nåværende trygt grunnlag, men at det ligger likevel usikkerhet om man kan regne med at dette fortsetter i evig tid og at denne usikkerheten behøver noe aktivitet med fokus på LoVeSe videre.

Man kan også konkludere fra denne undersøkelsen at det *ikke* finnes noe klart og tydelig enighet blant medlemmene som har svart på denne undersøkelsen om at kampen for et oljefritt LoVeSe er *helt sikkert* vunnet og at det aller beste for organisasjonen er å avvikles med full seier. Det er likevel heller ikke noe klart og tydelig enighet blant medlemmene som har svart om at LoVeSe er fortsatt sterkt tuet av olje- og gassvirkosomhet, selv om de fleste (51,4%) mener at Folkeaksjonen *bør* fortsette med samme formål. Nesten like mange (48,6%) likevel mener Folkeaksjonen skal *ikke* fortsette med samme formål. De fleste i denne gruppen mener Folkeaksjonen skal avvikles, men de fleste også mener at Folkeaksjonen skal enten omorganiseres til en ny organisasjon, eller utvides, med nytt formål. Med det kan man konkludere at for de aller fleste av medlemmene som har svart i denne undersøkelsen er det et ønske om at Folkeaksjonen sitt arbeid skal ikke forsvinne men skal fortsettes på en eller annen måte. Hvordan organisasjonen legger opp til dette på en god, effektiv og praktfull måte er det vel en del uenighet om, men å svare på dette spørsmålet har heller ikke vært fokuset på denne undersøkelsen.

Analysert og skrevet av: Daniel Weiss (Leder, Folkeaksjonen oljefritt Lofoten, Vesterålen og Senja) i perioden 07.02.-14.02.2022, basert på svarene fra «Medlemsundersøkelse for Framtidskomiteen 2022».